

2

Hiniusang Modyul

Grade 2-Quarter 2

Week 7

Araling Panlipunan, MTB-MLE, Music, P.E, EsP
Tema: Kultura sa Komunidad

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE

Alternative Delivery Mode
Ikalawang Markahan – Modyul 7 Kulturasa Komunidad
Unang Edisyon, 2020

Ang Republic Act 8293, Seksyon 176 nagsulti nga: Ang Gobyerno sa Pilipinas mahimong wala'y copyright sa bisan unsang buluhaton. Bisan pa, kinahanglan ang pagtugot sa ahensya o opisina sa gobyerno nga nag-andam sa trabaho aron kini makaganansya. Lakip sa mga mahimo sa nasangpit nga ahensya o opisina ang pagtakda sa katugbang nga bayranan.

Ang mga obra (istorya, kapilian, balak, kanta, litrato, produkto o tatak nga ngalan, tatak o marka sa pamaligya, pasundayag sa telebisyon, sine, ug uban pa) nga gigamit sa kini nga modyul adunay copyright. Gipaningkamutan nga masundan sila aron makakuhag permiso nga magamit ang materyal. Ang mga magmamantala ug tagsulat dili angkunon kana nga katungod. Ang bisan unsa gawas sa modyul nga kini nanginahanglan og pagtugot gikan sa ilang orihinal nga mga tagsulat.

Wala'y bahin niining materyal ang mahimo kopyahon o maiimprinta sa bisan unsang paagi nga wala'y pagtugot sa Kagawaran.

Gipatik sa Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Development Team of the Module

Writers: Imelda M. Catubig
Aileen Grace C. Maloloy-on
Mercedita A. Dalion
Perlita L. Quijano

Editor: Agustina P. Magalso

Reviewer: Arcelita B. Zamoras

Management Team: Ma. Liza R. Tabilon Ed. D., CESO V - SDS
Judith V. Romaguera, CESE - ASDS
Ma. Judelyn J. Ramos, CESE - ASDS
Armando P. Gumapon, CESE - ASDS
Lilia E. Abello Ed. D. - CID Chief
Evelyn C. Labad - EPS, LRMS
Grace T. Dela Cruz - EPS, MTB-MLE
Reynaldo S. Alacala - PSDS

Printed in the Philippines
Department of Education – Schools Division of Zamboanga del Norte
Office Address: Capitol Drive, Estaka, Dipolog City
Telefax: (062) 215 3747
E-mail Address: zn.division@deped.gov.ph

Hibalo-an Ta

Kumusta mga bata? Kita aniana sa ikaduhang bahin sa pagtuon niniing tuiga. Para sa pagpahalawom sa inyong pagsabot, ania kining Hiniusang Modyul nga gilangkoban sa upat ka subject area nga Araling Panlipunan, MTB-MLE, MAPEH ug ESP. Kininga modyul gibuhat para kaninyo aron kamo mamahimong takus ug maandam isip usa ka mabungahong lumulopyo sa katilingban sa mga umaabot na panahon.

Dinhi nga modyul adunay tema nga “Kultura sa Komunidad” ug mga labing kinahanglanon nga katakus sa pagkat-on.

(Most Essential Learning Competencies)

- Gihatagan og importansya ang pag-ila sa kultura sa kumonidad. **(Nabibigyang halaga ang pagkakakilalang kultural ng komunidad)**
- Mogamit og hustong pamaagi ug pormat kung nagsulat alang salainlaing katuyuan (sama sa pagsulat sa parapo ug pagsulat ogkapahayag. **(Employ proper mechanics and format when writing for different purposes, i.e. paragraph writing, sentence writing).**)
- Paghimo og melodic o ritmikong pagpaila ug pagtapos sa kanta **(Creates melodic or rhythmic introduction and ending of song)**
- Naglihok sa: personal og kinatibuk-ang wanang, sa unahan, paatras, ug sa kilid, tul-id, kurba, ug mga zigzag nga agianan, dayagonal ug pinahigda sa nagkalainlaing dapit. **(Moves in: personal and general spaces, forward, backward, and sideward, straight, curve and zigzag pathways, diagonal and horizontal planes.)**

TEMA

Kultura sa Komunidad

Activity/Buluhaton

AB

C

D

E F

Unsa ang imong ikasulti kabahin sa matag usa ka hulagway? Isulat ang imong mga tubag.

Hulagway A. _____

Hulagway B. _____

Hulagway C. _____

Hulagway D. _____

Hulagway E. _____

Hulagway F. _____

Analysis/ **Pagtuki**

Tan-awa ang mga hulagway ug basaha ang mga pangutana. Isulat ang letra sa inyong tubag.

1. Hain sa mga hulagway ang nagpakita og pagsaulog?

Tubag: _____

2. Unsa nga hulagway ang ngpakita mahitungod sa pagpanginabuhi?

Tubag: _____

3. Unsa nga litrato ang nagpakit og maayong pamatasan?

Tubag: _____

Abstraction/**Pangagpas**

Ang **Kultura** mao ang pamaagi sa pagpuyo opanginabuhi samga tawo. Ang matag komunidad adunay usa ka kultura nga pagkatawo. Tungod niini ang usa ka komunidad adunay kaugalingon nga diwa oabilidad. Gipalahi usab niini ang usaka komunidad gikan sa lain nga komunidad.

Ang **pinulungan o diyalekto** mao ang opisyal ngapinulungan o sinultian nga gigamit sa usa ka lugar. Kinahanglan nga adunay Pambansang Wika, aron magkasinabot ang tanan. Filipino ang pambansang wika nga gigamit sa mga Filipino. Gipaila sa pinulungang Filipino ang bansang Pilipinas.

Diyalekto ang pinulungan sa mga gagmay na grupo o tribu sa komunidad. Diyalekto ang basihan aromahibaluan ang kultura sa komunidad.

Ang pamatasan o **tradisyon** ang muila sa kultura sa komunidad. Pamatasan ang naandan nga buhat sa tawo. Tradisyon ang tawag sa pagbalhin sa tinuohan, pamatasan ug uban pang butang sa kaliwatan ngadto sa sunod nga henerasyon. Pinaagi kini sa pulong o buhat.

Application/**Paggamit sa Nakat-unan**

a. **Direksyon:** Kumpletuha ang mga pahayag. Pilia sa kahon ang tubag. Isulat sa blangko ang inyong tubag.

pamatasan
kultura

diyalekto
pagsaulog

pinulungan
radisyon

1. Ang _____ nagpakita og usa ka higayon sa panghitabo sa importantengokasyon.
2. _____ ang tawag sa mga naandan nga lihok sa tawo.
3. _____ ang tawag sa pagsunod sa mga pagtuo gikan sa mga katigulangan.
4. _____ ang pulong nga gigamit sa usa ka gamay nga grupoo tribu sa komunidad.
5. _____ ang tawag sa pamaagi sa pagpuyo o panginabuhi sa tawo.

b. **Direksyon:** Pangitaa sa lumbay B ang lugar diin gigamit ang mga diyalekto ngagihisgutan sa lumbay A. Pilia ang letra sa insaktong tubag og isulat kini sa blangko tupad sa numero.

Lumbay A

Lumbay B

_____ 1. Subanen	a. Dipolog
_____ 2. Kalibogan	b. Salug
_____ 3. Maguindanawon	c. Siayan
_____ 4. Bisaya	d. Sirawai
_____ 5. Samal Bangingi	e. Sibuco

Activity/**Buluhaton**

I. **Unang Buluhaton**

Ilha ang mosunod nga mga kultura sa komunidad. Isulat kini ubos sa hustong ulohan.

pamanday	pag-amin	pista
Subanen	magbaul	panagat
pasko	Binisaya	harana
paninda	maabiabihon	Ramadan

Tradisyon	Pinulungan	Panginabuhi	Pamatasan

II. Ikaduhang Buluhaton

- a. Tan awa ang hulagway. Pagsulat og kapahayag o **sentence** mahitungod sa imong nakita. Gamita ang dako nga letra sa sinugdanan sa kapahayag ug uban pa nga angay dakong letra ang gamiton. Butangi og hustong bantas sa katapusan sa kapahayag.

Pananglit: ***Sidlak ang sinina nga gisuot sa taga Cebu nga nisayaw. Malipayon si Ricky nga ni apilsa parada.***

1. _____.
2. _____.
3. _____.
4. _____.

- b. Kopyaha ang mga kapahayag o **sentence** nga imong nahimo sa ibabaw. Isulat kini sunud-sunod subay niining mosunod nga linya. Kon asa ka mahuman og sulat sa unang pahayag, isunod dayon pagsulat ang ikaduha, ikatulo, ug ika-upat nga kapahayag sumpay sa bakante pa sa linya

human sa tuldok aron mahimo kining usa ka parapo o **paragraph**.

Analysis/Pagtuki

1. Unsa ang mga dayalekto nga gigamit sa atong komunidad? Isulat sa ubos.

2. Ilista sa ubos ang mga paagi sa panginabuhi sa mga tawo nga ngpuyo dinhi sa atong komunidad.

3. Maglista og tulo ka paborito nimong pagkaon nga sagad lutuon panahonsa mga espesyal nga okasyon.

4. Sa ikaduhang buluhaton, asa o kanus-a man nimo gigamit ang dako nga letra sa pagsulat nimo ug kapahayag ?

5. Unsa ang ibutang sa katapusan sa pahayag?

6. Unsa ang pamaagi sa pagsulat og parapo?

Abstraction/ **Pangagpas**

1. Ang **kultura** mao ang pamaagi sa pagpuyo o panginabuhi sa mga tawo. Matag komunidad adunay kaugalingon nga kultura. Mahimong lahi usab kini sa uban nga komunidad.
2. Sa pagsulat og pahayag o **sentence**, adunay angay nga bantayan. Una, ang paggamit sa dako nga letra sa sinugdanan sa pahayag og uban pang angay gamitan og dakong letra. Kinahanglan usab ngamotapos kini og hustong **punctuation marks**.
3. Ang parapo o **paragraph** adunay mubo o taas nga mga pahayag. Isulod ang unang pahayag. Sunud-sunod isulat ang mga pahayag salinya gamit ang husto nga **punctuation marks, capitalization, indention o format**.

Application/ **Paggamit sa Nakat-unan**

Tugon: Isulat og usob ang parapo o **paragraph** gamit ang husto nga **punctuation marks, capitalization, indentions** ug **format**.

“ Ang Sinulog”

Ang Sinulog maoy usa sa kinaanindotan nga kapistahan sa Cebu. Nagkalainlain ang mga tawong mosaksi niini.

Adunay daot, tambok, tigulang, bata, taas, mubo, gwapo, bati, ug uban pa.

Activity/ Buluhaton

Tan-awa ang hulagway. Unsa nga panginabuhi ang gipakita niini? Kantaha kini.

“ Si Felimon, si Felimon ”

Si **Felimon**, si **Felimon**, namasol sa kadagatan

Nakakuha, nakakuha ug isdang Tambasakan

Gibaligya, gibaligya sa merkadong guba

Ang halin poros piso (2x)

Igo ra sa **posporo**.

Kinsa ang namasol ? Tubag: _____

Asa man siya dapit namasol? Tubag: _____

Unsa ang iyang nakuha? Tubag: _____

Asa niya gibaligya? Tubag: _____

Pilay iyang halin? Tubag: _____

Analysis/Pagtuki

- Tan-awa ang kanta. Sulati ug ngalan ang sinugdanan nga mga blangko.

- Ilisi og ngalan nga **Jonathan**
- Sulati usab ang blangko sa katapusan. Isulat ang pulong nga **panuba**.

Si _____ si _____ namasol sa kadagatan. Nakakuha, nakakuha ug isdang Tambasakan Gibaligya, gibaligya sa merkadong guba. Ang halin poros piso (2x) Igo ra _____

- Kantaha og usob. Gamita ang bag-ong mga pulong.
- Kantaha kini og buhata ang aksyon.

Ulo, abaga, hawak, dapi dapi dapi

Tuhod tiil, tuhod **tiil**

- Unsa ang unang aksyon sa unang pulong sa kanta?

Tubag: _____

- Unsa ang katapusang aksyon isip tapos sa kanta?

Tubag: _____

- Gamit sa mga aksyon og bag-ong pulong nakahimo kaba og bag-ong melodic o ritmikong pagpaila og pagtapos sa kanta?

Tubag: _____

Abstraction/Pangagpas

- ✓ Ang panagat o pamasol ay usa sa kultura sa atong komunidad kini mamahimong panginabuhi og kalingawan lamang dili nato ikaulaw, angay kini ipasigarbo.

- ✓ Ang lihok sa lawas og tingog mahimong gamiton aron ipakita ang sinugdanan og katapusan sa kanta.

Application/**Paggamit sa Nakat-unan**

Kantaha kini samtang imong himoon ang aksyon.

Ako si Takuri, gamay og dako
Kini ang hawiran og kini ang ipisan.
Kon mobukal, mokulokulo
Haunon mo ako ug **ibubo**.

Activity/**Buluhaton**

Tan-awa ang hulagway.
Unsay ang iyang gibuhat?

Unsa ang iyang panginabuhi?

Asa ang direksyon sa ilang paglakaw?

Padulong sa _____.

Unsa ang ilang direksyon sa lihok aron dili nila matumbanang ilang pananom?

_____.

Analysis/**Pagtuki** **Basaha kini**

Ang Masulundong Bata

Usa aka adlaw, gisugo si Jose sa iyang inahan nga mopalit sa tindahan. Diha-diha dayon misunod siya. Buotan siya na bata. Nag-ambak ambak siya padulong

1. Kinsa ang bata sa istorya? _____
2. Unsa ang kinaiya ni Jose? _____
3. Unsa ang mga lihoc ni Jose nga gigamit ni niya aron dali siyang moabot sa tindahan?

Abstraction/Panggagpas

Ang kahanas sa paglihok mahimong buhaton sa lainlaing mga direksyon, lebel, lokasyon, agianan depende sa mga panginahanglanon og kahimtang.

Application/Paggamit sa Nakat-unan

Direksyon: Basaha pag-ayo ang matag sitwasyon. Tubaga ang mga mosunod nga mga pangutana pinaagi sa pagsulat sa letra sa husto nga tubag.

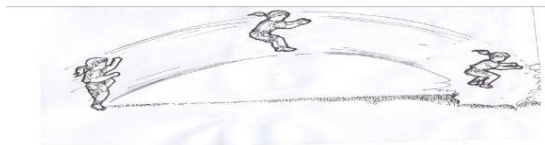
1. Si Ruby nagrepresentar sa nasudnon nga panagtagbo sa longjump event sa athletics. Gimanduan siya sa iyang coach nga molukso sa

usaka ang-ang nga lebel ug molupad sa labing ka layo nga distansya. Hain sa mga masunod nga illustration ang nagpakita nga gisunud niya ang iyang coach.

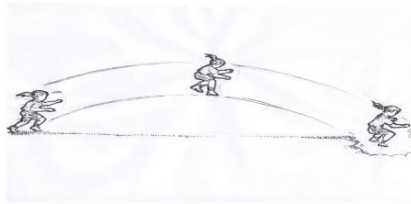
A.

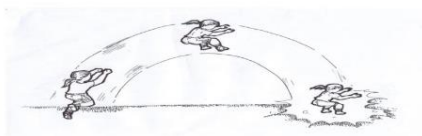
B.

C.

D.

2. Gitudlo sa magtutudlo nga iyang esturyante nga mag-uswag. Kung ikaw usa sa mga estudyante, hain sa mga mosunod ang kinahanglan nimong buhaton?

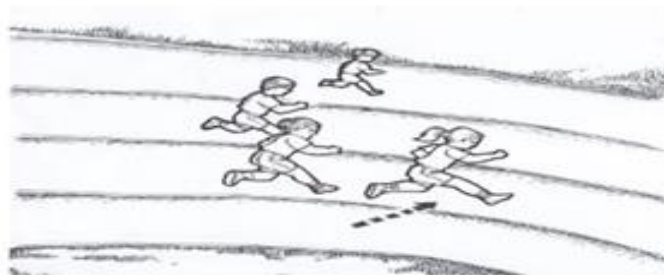

A. Ang bata nga lalaki sa litrato	A, moatras sa likod
B. Ang bata nga lalaki sa litrato	B, ningbalhin sa wala
C. Ang bata nga lalaki sa litrato	C. magpadayon sa unahan
D. Ang bata nga lalaki sa litrato	D. ningbalhin patuo

3. Ang finalist sa 100-M dash nga ning dagan sa ilang labing katulin nga tulin.

Hain sa mga ilustrasyon ang nagpakita nga ang mga trackers nagdagan sa ilanggitudlo nga puwesto?

A.

B.

Ebalwasyon

Basaha ang mga sitwasyon. Isulat sa mga linya ang imong tubag.

1. Nahimong tradisyon sa usaka komunidad nila Dindo ang mag-andam samatag pista. Magulanon siya kay wala silay andam. Dili niya maimbitarang iyang mga higala.

Kon ikaw si Dindo, unsa ang imong buhaton?
 Ngano man ?

2. Si Phaiza usaka batang Tausog. Ikapasigarbo niya ang pagluto og JAH o tinagaktak sa iyang mama. Gitun-an usab niya ang pagluto niini.

Kon ikaw si Phaiza, buhaton ba nimo ang iyang gibuhad? Ngano man?

Tugon :Butangan og tsek (/) ang kahon kon kini angay nimu nga buhaton.

Nahimutangan	Husto	Dili Husto
3.Ipasigarbo ang pagkaon ug pagluto sa matag komunidad.		
4.Ipadayon ang naandang maayong pamatasan.		
5.Pasagdaan nalang ang nga katigulangan sa pagbuhad sa mga tradisyon.		

Pagpahanas

Sa lima ka kapahayag, isulat ang mga imung nakat-unan sa niining modyul.

KEY Answer

Page 2 Activity

- Hulaway A. Pagpakitag Respeto o Maayong Pamatasan
 Hulagway B. Pagsaulog sa okasyon
 Hulagway C. Pista o tradisyon
 Hulagway D. Pagbaol/Panginabuhian
 Hulagway E. Naandang Pagkaon/Nilutuan
 Hulagway F Panginabuhian

Page 8 Activity

1. Felimon
2. Kadagatan
3. Tambasakan
4. Merkadong guba
5. Poros piso

Page 3 Application

- A.
1. Pagsaulog
 2. Pamatasan
 3. Tradisyon
 4. Diyalekto
 5. Kultura
- B.
1. C
 2. D
 3. B.
 4. A
 5. E

Page 8 Analysis

Jonathan
 Jonathan
 panuba
 hawid sa ulo
 hawid sa tiil
 oo

Page 10 Activity
 gadaro sa baol
 magdadaro
 unahan

Page 4 Activity

Page 10 Analysis

1. Jose
2. Masulondon
3. Pagdagan ug paglukso

Tradisyon	Pinulungan	Panginabuhi	Pamatasan
Pasko	Binisaya	Pamanday	Pag-amin
Ramadan	Subanen	Panagat	
Pista		magabaul	
harana			

Page 11 Application

1. B
2. C
3. B

Page Page 13

1. Depende ang tubag sa bata
2. Depende ang tubag sa bata
3. Husto
4. Husto
5. Dili Husto

Page 5 Activity

- II- Nakadepende sa tubag sa bata.
 III- Maayong pagkakopya sa mga kapahayag nga nabuhat sa bata.

Page 6 Analysis

1. Nakadepende ang tubag
2. Nakadepende ang tubag
3. Nakadepende ang tubag
4. Gigamit ang dako nga letra sa pagsulat sa sinugdanan sa kapahayag, ug sugod sa ngalan sa tawo, lugar o pangpiho.
5. Tuldok
6. Butangan kini ug indentasyon sa ikaduhang linya.

Mga Pakisayran og Tinubdan

Araling Panlipunan 2 LM at TG Sinugbuanong Binisaya
Curriculum Guide sa Araling Panlipunan -Ikalawang Baitang
Ang Pamayanang Pilipino 2 (Batayang Aklat) Tagalog
MTB-MLE 2 TG at LM 9 Sinugbuanong Binisaya
Curriculum Guide sa MTB-MLE -Ikalawang Baitang

Curriculum Guide sa Music, Arts,Physical Education and Health -Ikalawang Baitang
Patnubay ng Guro sa Music, Arts,Physical Education and Health-Ikalawang Baitang
Kagamitan ng Mag-aaral sa Music, Arts, Physical Education og
Health-Ikalawang Baitang
Most Essential Learning Competencies
(MELC)KG To Grade 12 S.Y. 2020-2021